

echter begon hij aan de wezenlijkheid te twifelen, en nadat men hem de ware toedragt der zaak had medege- deeld, gaf hij zijn overstelpt gemoed door dankbare tranen lucht: getroffen, dat zooveel menschen zich hadden willen vereenigen om hem eenige gelukkige oogenblikken te ver- schaffen.

Diep betreurd door allen, die hem kenden, ontsliep hij op vijf-en-zeventigjarigen ouderdom. Zijne weduwe liet zijne rustplaats, op het kerkhof Père La Chaise, met een eenvoudig grafteeken dekken, zoo als hij dit, in de op- dragt van zijn gedicht *l'Imagination*, had beschreven.

JEAN PIERRE CLARIS DE FLORIAN.

1755—1794.

WERKEN.

Fables. — Estelle. — Galatée. — Numa Pompilius. — Guillaume Tell. — Gonzalve de Cordoue. — Nouvelles. — Comédies. — Don Quichotte, uit het Spaansch vertaald, enz.

Deze gevoelvolle schrijver werd in de Neder-Cevennen geboren, op het slot Florian, dat door zijn grootvader was gesticht. Onder de oogen van dezen man, wiens bouw- lust zoo veel geld had zoek gemaakt, dat hij zijnen kinde- ren slechts een onbeduidend vermogen kon nalaten, wies de teedere knaap op, en ontving, op de wandelingen met zijn hem dierbaren grootvader, die zachte indrukken van de liefelijke natuur, welke hij in al zijne werken heeft doen uitkomen.

Na den vroegen dood zijner moeder, maakte zich eene zachte zwaarmoedigheid van hem meester, die hem ge- durende zijn gansche leven bij is gebleven, ofschoon hij in gezellige kringen zulk eene vrolijke luim kon doen spelen, dat hij zelfs de ernstigste lieden opgeruimd wist te maken.

Toen hij zijn grootvader had verloren, werd hij naar de

kostschool te St. Hippolyte gezonden, en ontwikkelde hier zoo gelukkig, dat zijn vader besloot de uiterste zorg aan zijne opvoeding te besteden. Zijn gom, Markies de Florian, met eene nicht van Voltaire gehuwd, verhaalde dezen van den gunstigen aanleg zijns neefs, die daarop werd uitgenoodigd Ferney te komen bezoeken. Floriannet, gelijk Voltaire hem noemde, beviel zoo zeer door zijne geestigheid, dat de groote schrijver besloot hem voort te helpen.

Florian werd naar Parijs gezonden, om nader onderwijs te ontvangen, en was daarop genoodzaakt, door 't gemis van vermogen, bij den Hertog de Penthièvre in dienst treden. Terwijl men hier eens over het houden van leerredenen sprak, uitte hij de meening, dat dit zoo moeilijk niet kon wezen, en verklaarde er niet tegen op te zien, om, indien het gevorderd werd, er zelf eene te maken. De Hertog vatte hem op dit woord; men ging eene weddenschap aan om 50 louis d'or, en Florian zette zich aan 't werk. Eenige dagen later vertoonde hij zijn arbeid; het was eene leerrede over den dood. Toen hij ze aan den Hertog had voorgelezen, verklaarde deze zich overwonnen en betaalde de verloren weddenschap; terwijl de geestelijke, die uitspraak had moeten doen, Florian's leerrede in zijne gemeente deed prediken.

Na het verloopen zijner dienstjaren — men moest een bepaald aantal jaren *page* blijven — was hij besluiteloos aangaande de loopbaan, die hij moest kiezen. De ridderlijke geest, dien hem het lezen van eenige ridderromans had ingeboezemd, deed hem zijne keuze tot de krijgsdienst bepalen. Hij trad daarop in dienst, en begaf zich naar de artillerieschool te Bapaume. Hij bleef echter niet lang aan deze inrichting. De Hertog de Penthièvre, die hem zeer genegen was, benoemde hem tot luitenant en spoedig daarna tot kapitein bij zijn regiment dragonders, dat te Maubeuge lag. Na hier eenigen tijd zijn verblijf te hebben gehouden, benoemde hem zijn beschermer, zonder hem uit de dienst te ontslaan, tot kamerheer.

Zijn tijd bragt hij nu afwisselend te Parijs en op de kas-

teelen Anet en Sceaux door, en de vele vrije uren, die hij te zijner beschikking had, spoorden hem, met de aanmoediging van Voltaire, aan, om zich geheel aan de beoefening der letteren te wijden.

Reeds was zijn naam als schrijver gunstig bekend, toen hij op zekeren dag zijn uitgever bezocht, om met dezen te spreken over het drukken van zijn *Numa Pompilius*, welken hij juist had afgewerkt. Nu treedt er een bediende van den boekverkooper binnen en meldt dezen, dat zeker kunstschilder, die sedert eenige maanden ziek was geweest en vrouw en kinderen had, niet in staat was zijne rekening van 600 livres te betalen. »Dan moet hij er door de wet maar toe gedwongen worden,» antwoordt de boekverkooper, »ik moet regel in mijne zaken houden.» Geschokt door dit harde voornemen, vat Florian het woord op en zegt tot den schuldeischer: »Welnu, neem mijn handschrift in betaling voor die 600 livres van den ongelukkige; indien hij u komt betalen, kunt ge er mij verantwoording van doen, doch beloof mij er den man nimmer lastig om te vallen, noch hem mijn naam te zeggen.» Toen de schilder — het was Quéverdo — hersteld was, rustte hij niet vóór dat hij den naam zijns weldoeners had uitgevorsch, en toonde zijne dankbaarheid door Florian te verrassen met eenige schoone gravures voor zijne *Nouvelles*, welke de schrijver toen juist onder handen had. Zij bleven sedert groote vrienden.

Onder het schrikbewind werd Florian in den kerker geworpen, omdat hij edelman was en vroeger eenige gedichten ter eere van den Koning had vervaardigd. Vergeefs beriep hij zich op den vrijheidszin, die in zijne werken heerscht; vergeefs vervaardigde hij in zijn kerker den *Guillaume Tell*: zijne pogingen stieten af op de ijzeren hardvochtigheid van de mannen des bloeds. Slechts den edelen Boissy d'Anglas, lid der Nationale Conventie, mogt het gelukken den gekwelden schrijver de vrijheid te doen wedergeven.

De onrechtvaardige behandeling echter, welke hem hevig had geschokt, het slechte voedsel in de gevangenis en

de verpestende kerkerlucht, hadden zijne teedere gezondheid geknakt. Hij begaf zich naar Sceaux, werd daar bedlegerig, en blies den adem uit, slechts acht en dertig jaar oud.

STAEL-HOLSTEIN.

1766—1817.

WERKEN.

Proza: Corinne. — *Considérations sur la Révolution française.* —
Delphine. — *De l'Allemagne.* — *Les dix années d'exil.*
Treurspelen: Sappho. — *Généviève de Brabant*, enz.

Anne Louise Germaine Necker, dochter van den beken- den Franschen minister van dien naam, werd te Parijs geboren, toen haar vader nog schrijver was bij den bankier Thélusson.

Reeds in hare vroegste kindsheid legde zij buitengewone gaven des geestes aan den dag, zoodat men later van haar zeide: »*Elle avait toujours été jeune et ne fut jamais enfant.*» Als kind hield zij zich gaarne bezig met poppen, welke zij treurspelen deed uitvoeren: eene neiging, die hare streng Calvinistische moeder ten hoogste misprees.

De omgang met de voornaamste Fransche geleerden, die haars vaders huis bezochten, droeg veel bij tot de vlugge ontwikkeling van haar geest; doch haar ligchaam leed hieronder, en zij moest zich in de vrije natuur begeven om hare gezondheid te versterken. Zij ging daarom met hare moeder naar St. Ouen, een lustoord, waar haar vader dikwijls zijne zorgen kwam vergeten in de nabijheid zijner dierbare dochter, welke hij met zulk eene innige liefde beminde, dat het de ijverzucht harer moeder opwekte.

Twintig jaar oud schonk zij hare hand aan den Baron Stael-Holstein, gezant van Zweden te Parijs; doch niet dan nadat de koningin, Marie Antoinette, van Gustaaf III had